

Näyttötutkinnon perusteet

**TULLIALAN
AMMATTITUTKINTO
2009**

Näyttötutkinnon perusteet

**TULLIALAN
AMMATTITUTKINTO
2009**

© Opetushallitus 2010

Taitto: Pirjo Hilkkü

Painopaikka: Edita Prima Oy

Helsinki, 2010

ISBN 978-952-13-4247-9 (nid.)

ISBN 978-952-13-4248-6 (pdf)

1.12.2009

55 / 011 / 2009

Voimassaoloaika: 1.1.2010 alkaen toistaiseksi

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen
perustuu:

L 631/98, 13 § 2 mom

TULLIALAN AMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt tullialan ammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.1.2010 lukien toistaiseksi.

Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Järjestettäessä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto.

Pääjohtaja

Timo Lankinen

Opetusneuvos

Anne Huhtala

LIITE

Tullialan ammattitutkinto 2009

SISÄLTÖ

1	NÄYTTÖTUTKINNOT	7
1.1	Näyttötutkintojen järjestäminen	7
1.2	Näyttötutkinnon suorittaminen	7
1.3	Näyttötutkinnon perusteet	7
1.4	Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa	8
1.5	Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa	8
1.6	Todistukset	9
1.7	Näyttötutkintoon valmistava koulutus	9
2	TULLIALAN AMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN	10
	Tutkinnon osat	10
3	TULLIALAN AMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET	11
3.1	Tullialalla toimiminen	12
	Ammattitaitovaatimukset	12
	Arvioinnin kohteet ja kriteerit	12
	Ammattitaidon osoittaminen	14
3.2	Tavaran saapuminen	14
	Ammattitaitovaatimukset	14
	Arvioinnin kohteet ja kriteerit	14
	Ammattitaidon osoittaminen	16
3.3	Tavaran poistuminen	17
	Ammattitaitovaatimukset	17
	Arvioinnin kohteet ja kriteerit	17
	Ammattitaidon osoittaminen	19
3.4	Passitus	19
	Ammattitaitovaatimukset	19
	Arvioinnin kohteet ja kriteerit	19
	Ammattitaidon osoittaminen	21
3.5	Laadunvarmistus tullitoiminnassa	21
	Ammattitaitovaatimukset	21
	Arvioinnin kohteet ja kriteerit	21
	Ammattitaidon osoittamistavat	22
3.6	Valmisteverotus	23
	Ammattitaitovaatimukset	23
	Arvioinnin kohteet ja kriteerit	23
	Ammattitaidon osoittamistavat	25

3.7 Tulliselvitysmuodot.....	25
Ammattitaitovaatimukset	25
Arvioinnin kohteet ja kriteerit	25
Ammattitaidon osoittamistavat	27
3.8 Tullivalvonta	27
Ammattitaitovaatimukset	27
Arvioinnin kohteet ja kriteerit	27
Ammattitaidon osoittamistavat	28

1 NÄYTTÖTUTKINNOT

1.1 Näyttötutkintojen järjestäminen

Opetushallituksen asettamat, työnantajien, työntekijöiden, opettajien ja tarvittaessa itsenäisten ammatinharjoittajien edustajista koostuvat tutkintotoimikunnat vastaavat näyttötutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä antavat tutkintotodistukset. Tutkintotoimikunnat tekevät sopimuksen näyttötutkintojen järjestämisestä koulutuksen järjestäjien ja tarvittaessa muiden yhteisöjen ja säätiöiden kanssa. Näyttötutkintoja ei saa järjestää ilman voimassa olevaa, tutkintotoimikunnan kanssa solmittua järjestämissopimusta.

1.2 Näyttötutkinnon suorittaminen

Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla hyväksytysti tutkinnon perusteissa vaadittu osaaminen tutkintotilaisuuksissa käytännön työssä ja toiminnassa. Jokainen tutkinnon osa on arvioitava erikseen. Arvioinnin tekevät työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat yhdessä. Aloilla, joilla itsenäinen ammatinharjoittaminen on tyypillistä, myös tämä taho otetaan huomioon arvioijien valinnassa. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta. Tutkintotodistus voidaan antaa, kun kaikki tutkinnon suorittamiseksi määrätty tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti.

1.3 Näyttötutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkintoon kuuluvat osat ja mahdollisesti niistä muodostuvat osaamisalat, tutkinnon muodostuminen, kussakin tutkinnon osassa vaadittava ammattitaito, arvioinnin perusteet (arvioinnin kohteet ja kriteerit) ja ammattitaidon osoittamistavat.

Tutkinnon osa muodostaa ammatin osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Tutkinnon osissa määritellyissä ammattitaitovaatimuksissa keskitytään ammatin ydintoimintoihin, toimintaprosessien hallintaan ja kyseessä olevan alan ammattikäytäntöihin. Niihin sisältyvät myös työelämässä yleisesti tarvittavat taidot, esimerkiksi sosiaaliset valmiudet.

Arvioinnin kohteet ja kriteerit on johdettu ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteilla ilmaistaan ne osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota. Kohteiden määrittäminen helpottaa myös ammattitaidon arviointia asianomaisesta työtoiminnasta. Arvioinnin tulee kattaa kaikki tutkinnon perusteissa määritellyt arvioinnin kohteet. Arvioinnin kriteerit määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason.

Ammattitaidon osoittamistavat sisältävät tutkinnon suorittamiseen liittyviä tarkentavia ohjeita. Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisissa työtehtävissä ja toimissa. Ammattitaidon osoittamistavat voivat sisältää mm. ohjeita siitä, kuinka tutkintosuoritusta voidaan tarvittaessa täydentää, jotta kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat kattavasti osoitetuiksi.

1.4 Henkilökohtaistaminen näyttötutkinrossa

Henkilökohtaistamisesta Opetushallitus on antanut erillisen määräyksen.

1.5 Ammattitaidon arviointi näyttötutkinrossa

Ammattitaidon arvioinnissa tulee perusteellisesti ja huolellisesti tarkastella sitä, miten tutkinnon suorittaja on osoittanut osaavansa sen, mitä tutkinnon perusteissa ko. tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksissa edellytetään. Arvioinnissa käytetään tutkinnon perusteissa määriteltyjä arviointikriteerejä. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä. Vain yhden menetelmän käytöllä ei välttämättä saada luotettavaa tulosta. Arvioinnissa otetaan huomioon ala- ja tutkintokohtaiset erityispiirteet tutkinnon perusteiden mukaisesti. Mikäli tutkinnon suorittajalla on luotettavia selvityksiä aikaisemmin osoitetusta osaamisesta, arvioijat arvioivat niiden vastaavuuden näyttötutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimukseen. Arvioijat ehdottavat dokumentin tutkintotoimikunnalle tunnustettavaksi osaksi näyttötutkinnon suoritusta. Lopullisen päätöksen aiemmin osoitetun ja luotettavasti selvitetyn osaamisen tunnustamisesta tekee tutkintotoimikunta.

Ammattitaidon arviointi on prosessi, jossa arviointiaineiston keräämisellä ja arvioinnin dokumentoinnilla on keskeinen merkitys. Työelämän sekä opettajien edustajat tekevät kolmikantaisesti huolellisen ja monipuolisen arvioinnin. Jokaisen tutkinnon suorittajan tulee selvästi saada tietoonsa arvioinnin perusteet. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritusensa itsearviointiin. Näyttötutkinnon järjestäjä laatii arvioinnin kohteena olevan tutkinnon osan suorittamisesta arviointipöytäkirjan, jonka arvioijat allekirjoittavat. Tutkinnon suorittajalle tämän jälkeen annettava palaute on osa hyvää arviointiprosessia. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta.

Arvioijat

Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivilla henkilöillä tulee olla hyvä ammattitaito ko. näyttötutkinnon alalta. Tutkintotoimikunta ja näyttötutkinnon järjestäjä sopivat arvioijista näyttötutkintojen järjestämissopimuksessa.

Arvioinnin oikaisu

Tutkinnon suorittaja voi lainsäädännön mukaisen määräajan puitteissa pyytää arvioinnin oikaisua tutkintotoimikunnalta, jonka toimialaan ja -alueeseen kyseessä oleva tutkinto kuuluu. Kirjallinen oikaisupyyntö osoitetaan tutkintotoimikunnalle. Tutkintotoimikunta voi arvioijia kuultuaan velvoittaa toimittamaan uuden arvioinnin. Arviointia koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun tutkintotoimikunnan päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.

1.6 Todistukset

Tutkintotodistuksen ja todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta antaa tutkintotoimikunta. Todistuksen valmistavaan koulutukseen osallistumisesta antaa koulutuksen järjestäjä. Opetushallitus on antanut määräyksen todistuksiin merkittävistä tiedoista.

Näyttötutkinnon osan tai osien suorittamisesta annetaan todistus silloin, kun näyttötutkintoon osallistuva sitä pyytää. Tutkintotodistuksen ja myös todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta allekirjoittavat tutkintotoimikunnan edustaja ja näyttötutkinnon järjestäjän edustaja.

Opetushallituksen hyväksymään ammattikirjaan tehty merkintä näyttötutkinnon suorittamisesta on tutkintotodistukseen rinnastettava todistus näyttötutkinnon suorittamisesta. Näyttötutkinnon järjestäjä hankkii ja allekirjoittaa ammattikirjan. Ammattikirja on näyttötutkinnon suorittajalle maksullinen.

1.7 Näyttötutkintoon valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

2 TULLIALAN AMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN

Tutkinnon osat

Tullialan ammattitutkinto muodostuu kahdesta valinnaisesta osaamisalasta.

Osaamisalat ovat

- Tullipalvelujen osaamisala
- Tullin tarkastustoiminnan osaamisala.

Tullipalvelujen osaamisalaan kuuluvat tutkinnon osat

- 3.1 Tullialalla toiminen
- 3.2 Tavarán saapuminen
- 3.3 Tavarán poistuminen
- 3.4 Passitus.

Lisäksi on valittava toinen tutkinnon osista

- 3.5 Laadun varmistus tullitoiminnassa
- 3.6 Valmisteverotus.

Tullin tarkastustoiminnan osaamisalaan kuuluvat tutkinnon osat

- 3.1 Tullialalla toimiminen
- 3.5 Laadun varmistus tullitoiminnassa
- 3.7 Tulliselvitysmuodot
- 3.8 Tullivalvonta.

3 TULLIALAN AMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET

Tullialan ammattitutkinto on tarkoitettu henkilölle, joka työskentelee Tullin, yritysten maahantuonnin tai viennin tehtävissä tai ulkomaankaupan säädösten toteutumista seuraavissa tai ohjaavissa organisaatioissa. Tutkinnon suorittaja osoittaa tutkintoa suorittaessaan osaavansa toimia tullitoimintaan liittyvissä tehtävissä noudattaen tullialaa koskevia säädöksiä ja määräyksiä.

Jokainen koulutuksen järjestäjä huolehtii tullialan ammattitutkinnon ja siihen valmistavan koulutuksen henkilökohtaistamisesta tutkintoon hakeuduttaessa, tutkinnon suorittamisesta ja tarvittavaa ammattitaitoa hankittaessa tullialan ammattitutkinnon perusteiden mukaisesti. Jos tutkinnon suorittaja ei osallistu valmistavaan koulutukseen, tutkinnon järjestäjä huolehtii henkilökohtaistamisesta. Henkilökohtaistaminen dokumentoidaan henkilökohtaistamista koskevaan asiakirjaan, jota päivitetään tutkinnon suorittamisprosessin etenemisen myötä.

Tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito osoitetaan tutkintotoimikunnan hyväksymän tullialan ammattitutkinnon järjestämissuunnitelman perusteella henkilökohtaistetuissa tutkintotilaisuuksissa aidossa työympäristössä tutkinnon suorittajan omissa työtehtävissä, jolloin tutkinnon suorittaja osoittaa kattavasti tutkinnon perusteissa edellytetyn ammatillisen osaamisen. Tarvittaessa osaamisen osoittamista voidaan täydentää sellaisessa ympäristössä, jossa tutkinnon edellyttämä ammattitaito voidaan arvioida mahdollisimman luotettavasti ja monipuolisesti ja jossa vaadittu ammattitaidon taso täyttyy.

Tutkinnon osan kaikkien tutkintotilaisuuksien jälkeen pidetään arviointikeskustelu, johon kolmikantaisesti osallistuvat tutkinnon suorittajan kanssa

- työnantajan edustajana esimies- tai asiantuntijatason henkilö, jolla on vankka asiantuntemus arvioitavan tutkinnon osan edellyttämästä osaamisesta
- työntekijöiden edustajana kokenut työntekijä, jolla on vankka käytännön kokemus tullialan tehtävistä ja arvioitavan tutkinnon osan edellyttämästä osaamisesta sekä
- opettajien edustaja.

Tutkinnon suorittaja esittää keskustelussa tutkintotilaisuuksista saamansa arviot, omat itsearviot ja tutkintosuorituksia mahdollisesti täydentävät dokumentit. Tutkinnon suorittaja ja arvioijat keskustelevat yhdessä suorittajan ammattitaidosta ja ammatillisesta kypsytyksestä annettujen arvioiden ja dokumenttien perusteella. Arviointikeskustelun päätteeksi arvioijaryhmä pitää kokouksen, jossa se päättää, esittääkö se tutkintotoimikunnalle tutkinnon osan hyväksymistä tai hylkäämistä ja antaa siitä kirjallisen lausunnon.

Tutkinnon osan työelämän tehtävä- ja taitoalueista muodostetut ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja kriteerit määritellään seuraavilla sivuilla **lihavoidulla tekstillä**. Sen alla ovat ammattitaitovaatimuksesta johdetut arvioinnin kohteet *vinokirjaimin*. Arvioinnin kohteet ilmaisevat ne ammattitaidon kannalta keskeiset osaamisalueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota.

Arvioinnin kohteen alle on kirjoitettu arvioinnin kriteerit, jotka määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason. Näiden perusteella arvioidaan tutkintosuorituksen hyväksyminen. Ammattitaidon osoittamistavat on kirjoitettu tutkinnon osan loppuun.

3.1 Tullialalla toimiminen

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa toimia tullitoimintaan liittyvissä tehtävissään alan edellytysten mukaisesti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Toiminta tullialalla</i>	Tutkinnon suorittaja • toimii tehtävässään ottaen huomioon Tullin roolin ja merkityksen sekä yhteiskunnan että oman toimintansa kannalta • toimii tehtävässään tullitoimintaa ohjaavan keskeisen lainsäädännön mukaisesti • opastaa asiakasta käyttämään Tullin palveluja • opastaa tarvittaessa asiakasta kansalaisten kantelumahdollisuudesta ja valitus-oikeudesta sekä niiden vaikutuksesta.
<i>Viranomaistoimintaan liittyvien erityispiirteiden huomioiminen</i>	Tutkinnon suorittaja • ottaa työssään huomioon virkamiehen toimintaan kuuluvat oikeudet ja velvollisuudet • huomioi toiminnassaan luottamusvelvoitteen • toimii asianmukaisesti asiakaspalvelutilanteissa.
<i>Palvelutilanteessa toimiminen</i>	Tutkinnon suorittaja • noudattaa palvelutilanteessa organisaationsa arvoja, strategioita ja toimintaperiaatteita • toimii aktiivisesti, asiallisesti ja luottamusta herättävästi erilaisissa palvelutilanteissa • palvelee asiakkaitaan sujuvasti ja luontevasti joko suomeksi tai ruotsiksi sekä yleisimmin esiintyvissä palvelutilanteissa joko

	englanniksi tai muulla asiakkaiden käyttämällä kielellä • kehittää aktiivisesti omaa asiakaspalveluosaamistaan.
<i>Riskienhallinta</i>	Tutkinnon suorittaja • tunnistaa ja ottaa huomioon keskeiset toimintaan liittyvät riskit (mm. työturvallisuus, ympäristö, tietoturvallisuus) ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin.
<i>Perehdyttäminen ja työn opastaminen</i>	Tutkinnon suorittaja • perehdyttää työyksikkönsä jäseniä omiin työtehtäviinsä • opastaa ja ohjaa työyksikkönsä työntekijöitä asiakaspalveluprosessin tehtävissä • toimii työhön perehdyttämisessä kannustavasti ja tasavertaisesti.
<i>Omien työskentelytapojen kehittäminen</i>	Tutkinnon suorittaja • huolehtii omasta työkyvystään ja jaksamisestaan sekä työn ja vapaa-ajan tasapainosta • käyttää tarkoituksenmukaisia ja nykyaikaisia työskentelytapoja • hyödyntää työssään tietojärjestelmiä ja tietotekniikan mahdollistamia apuvälineitä • ylläpitää ammattitaitoaan • seuraa lainsäädännön kehitystä • suunnittelee ajankäyttönsä • tietää, kenen puoleen jaksamiseen liittyvissä ongelmatilanteissa voi tarvittaessa kääntyä.
Tutkinnon suorittaja osaa suorittaa tavarankuokittelun.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Tietokantojen hyödyntäminen</i>	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää tietokantoja (mm. TARIC, FINTARIC) varmistaakseen Euroopan unionin kauppapolitiikan tavoitteiden ja kansallisten tavoitteiden toteutumisen.

<i>Tavaran luokittelu</i>	Tutkinnon suorittaja • soveltaa jakso- ja ryhmäjakoja käyttötariiffien tietoja hyväksi käyttäen • soveltaa tavaran luokitteluun liittyviä yleisiä tulkintasääntöjä • luokittelee tavaran tariffointi- ja viivanlukutekniikkaa käyttäen • määrittää tavaralle oikean nimikkeen käyttötariiffissa olevien jakso- ja ryhmähuomautusten perusteella • tarkastaa tavaran nimikkeen oikeellisuuden erilaisia toimintatapoja hyväksi käyttäen ja toimii nimikkeestä aiheutuvien toimenpiteiden edellyttämällä tavalla.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa toimiessaan tullitoimintaan liittyvissä asiakaspalvelutehtävissään, perehdyttäessään toisia työntekijöitä tullaukseen liittyviin tehtäviin sekä luokitellessaan tavaraa. Arvioija tai arvioijat seuraavat hänen toimintaansa, arvioivat sitä suhteessa ammattitaitovaatimuksiin sekä arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin. Tutkinnon suorittaja täydentää tutkintosuorituksiaan tutkintotilaisuuden aikana mahdollisesti syntyvillä dokumenteilla. Nämä dokumentit ovat arvioituina myös osa tutkintosuoritusta.

3.2 Tavaran saapuminen

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa luokitella maahantuotavan tavaran.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Tuontiin liittyvän lainsäädännön ja peruskäsitteiden soveltaminen</i>	Tutkinnon suorittaja • soveltaa tuontia koskevaa keskeistä lainsäädäntöä sekä tullilain toimivaltaan liittyviä säännöksiä tavaran tuontia koskevissa käytännön tilanteissa • soveltaa tuonnin tehtävissä käytettäviä tietolähteitä • käyttää tarvittaessa asiantuntijapalveluja.

<i>Tavaran saapuminen</i>	Tutkinnon suorittaja • hoitaa erilaisiin liikennemuotoihin liittyvät ilmoitusmenettelyt ja tekee niihin liittyvät asiakirjat • erottelee asiakirjojen perusteella maahan saapuvan yhteisötavaran kolmannen maan tavarasta.
<i>Tavaroiden esittäminen tulliviranomaisille</i>	Tutkinnon suorittaja • huolehtii toimenpiteistä, jotka on tehtävä, kun tavara on kuljetettu tulliviranomaisen osoittamaan paikkaan • toimii em. tilanteessa sen edellyttämällä tavalla.
Tutkinnon suorittaja osaa valita tavaralle tulliselvitysmuodon ja tehdä tulli-ilmoituksen.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Tulliselvitysmuodon osoittaminen</i>	Tutkinnon suorittaja • ohjaa tarvittaessa asiakkaan valitsemaan oikean ja itselleen sopivimman tulliselvitysmuodon • huolehtii, että asiakas tekee asianmukaisen tulli-ilmoituksen.
<i>Varastointi</i>	Tutkinnon suorittaja • ohjaa tarvittaessa asiakkaan valitsemaan itselleen soveltuvimman varastoinnin muodon ja ryhtyy tarpeellisiin toimenpiteisiin • varmistaa, että varastolupaan liittyvät lupaehdot täyttyvät • erottelee eri tullivarastotyyppit ja huomioi ne toiminnassaan • huolehtii varastoon panoon, varastosta ottoon ja tavaroiden siirtämiseen liittyvät ilmoitusmenettelyt ja soveltaa niitä koskevia passituksen ja jälleenviennin keskeisiä säännöksiä.
<i>Eri tullimenettelyjen soveltaminen</i>	Tutkinnon suorittaja • huolehtii, että asiakas esittää tarvittavat asiapaperit, kun tuotava tavara asetetaan tullimenettelyyn.

<i>Tullivelan muodostuminen</i>	Tutkinnon suorittaja • määrittää tullivelan • opastaa asiakasta tullivelan syntymiseen, maksuvelvollisiin ja maksutapoihin liittyvissä kysymyksissä.
Tutkinnon suorittaja osaa toimittaa Tullin kantamat verot ja maksut.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Tullausta koskevan tiedon hankkiminen ja soveltaminen</i>	Tutkinnon suorittaja • hyödyntää tullaukseen ja verotukseen liittyviä erilaisia tietolähteitä • soveltaa käytännön työtilanteissa tullausarvoa koskevaa lainsäädäntöä • soveltaa käytännön työtilanteissa maahan-tuonnin arvonlisäverotukseen liittyvää lainsäädäntöä • soveltaa tavaran tullittomuutta koskevia säädöksiä maahan tuotavaan tavaraan.
<i>Tullin verojen ja maksujen laskeminen</i>	Tutkinnon suorittaja • määrittää Tullin kantamat verot ja maksut tavaran ja esitettyjen asiakirjojen perusteella.
<i>Tuontiverotuksen hallinnollisten seuraamusten huomioiminen</i>	Tutkinnon suorittaja • ottaa työssään huomioon tulli-ilmoittamisen ja tuontiverotuksen laiminlyönteihin tai virheelliseen ilmoittamiseen liittyvät seuraamukset (huomautus, virhemaksu tai tullinkorotus) • ohjaa asiakasta tuontiverotuksen oikaisuun liittyvissä toimenpiteissä.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa tehdessään tuontiin liittyviä tehtäviä, kuten luokitellessaan maahantuotavaa tavaraa, hoitaessaan tullimenettelyjä ja toimittaessaan tullaukseen liittyviä veroja ja maksuja. Arvioija tai arvioijat seuraavat hänen toimintaansa, arvioivat sitä suhteessa ammattitaitovaatimuksiin sekä arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin. Tutkinnon suorittaja täydentää tutkintosuorituksiaan tutkintotilaisuuden aikana mahdollisesti syntyvillä dokumenteilla. Nämä dokumentit ovat arvioituina myös osa tutkintosuoritusta.

3.3 Tavarahan poistuminen

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa tehdä maasta vietävään tavarahan liittyvät toimenpiteet.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Vientimenettelyyn liittyvän lainsäädännön soveltaminen</i>	Tutkinnon suorittaja • soveltaa vientiä koskevaa keskeistä lainsäädäntöä sekä tullilain toimivaltaan liittyviä säännöksiä tavarahan vientiä koskevissa käytännön tilanteissa• etsii ja soveltaa vientimenettelyssä käytettäviä tietolähteitä.
<i>Vientiselvitettävän tavarahan luokittelu</i>	Tutkinnon suorittaja • löytää vientiselvitettävälle tavaralle 8-numeroisen nimikkeen• hyödyntää tavarahan luokittelussa tarvittavia tietolähteitä.
Tutkinnon suorittaja osaa suorittaa vientimenettelyyn ilmoittamisen.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Ilmoitusmenettelyn hoitaminen</i>	Tutkinnon suorittaja • opastaa sekä sisäistä että ulkoista asiakasta vientimenettelyyn asettamisessa• asettaa tavarahan tarvittaessa vientimenettelyyn sähköisessä järjestelmässä• täyttää tarvittaessa tullin ilmoituksen täyttöohjeiden mukaisesti SAD-lomakkeella• tarkistaa, että viennin tullin ilmoituksessa on liitteenä tarvittavat asiakirjat.
<i>Yksinkertaistetut ilmoitusmenettelyt</i>	Tutkinnon suorittaja • hoitaa tarvittaessa yksinkertaistetun ilmoitusmenettelyn• opastaa asiakasta viennin kotitullauksessa ja epätäydellisessä ilmoittamisessa.

<i>Vientituetun tavaran vienti</i>	Tutkinnon suorittaja ohjaa asiakkaan asiantuntevalle taholle, kun maasta viedään vientitukeen oikeutettua tavaraa.
Tutkinnon suorittaja osaa hoitaa vientimenettelyn.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Vientimenettelyn edellytysten tarkistaminen</i>	Tutkinnon suorittaja tarkastaa menettelyyn liittyvän tulli-ilmoituksen ja muiden asiakirjojen tietojen oikeellisuuden soveltaa vientiin mahdollisesti liittyviä rajoituksia ja lupamenettelyjä.
<i>Vientimenettelyn hyväksyminen ja luovuttaminen</i>	Tutkinnon suorittaja toimii tavaran vientimenettelyyn luovuttamisen hyväksymis- menettelyprosessin mukaisesti tarkistaa mahdolliset alkuperäasiakirjat ja rajoitusten mukaiset vientiluvat.
<i>Tavaran poistuminen</i>	Tutkinnon suorittaja soveltaa tavanomaista ja poikkeuksellista poistumispaikkaa koskevia säädöksiä varmistaa, että esitetyt tavarat vastaavat laadultaan ja määrältään vientimenettelyyn ilmoitettuja tavaroita toimii määräysten tai ohjeiden mukaisesti tilanteessa, jossa tavaran määrä tai laatu poikkeaa tulli-ilmoituksesta valvoo, että vientimenettelyyn luovutettu tavara toimitetaan pois yhteisön tullialueelta säädetyin menettelytavan mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa soveltaa väliaikaisen viennin menettelyä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Väliaikainen vienti tulli-ilmoituksella</i>	Tutkinnon suorittaja neuvoo sisäistä tai ulkoista asiakasta väliaikaisen viennin menettelyyn ilmoittamisessa.

<i>Väliaikainen vienti ATA carnet -asiakirjan avulla</i>	Tutkinnon suorittaja ohjaa tarvittaessa asiakasta täyttämään ATA carnet -asiakirjan ohjeiden avulla.
<i>Ulkoinen jalostus</i>	Tutkinnon suorittaja ohjaa asiakasta ulkoisen jalostuksen menettelyssä.
Tutkinnon suorittaja soveltaa jälleenviennin menettelyä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Jälleenvienti</i>	Tutkinnon suorittaja huolehtii tullivarastointimenettelyn päättämisen jälleenvientiin huolehtii sisäisen jalostuksen menettelyn päättämisen jälleenvientiin huolehtii väliaikaisen maahantuonnin menettelyn päättämisen jälleenvientiin huolehtii jälleenviennistä vapaa-alueilta ja vapaavarastoista.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa tehdessään vientimenettelyihin liittyviä tehtäviä. Arvioija tai arvioijat seuraavat hänen toimintaansa, arvioivat sitä suhteessa ammattitaitovaatimuksiin sekä arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin. Tutkinnon suorittaja täydentää tutkintosuorituksiaan tutkintotilaisuuden aikana mahdollisesti syntyvillä dokumenteilla. Nämä dokumentit ovat arvioituina myös osa tutkintosuoritusta.

3.4 Passitus

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa hoitaa passitusmenettelyn.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Tavarain ilmoittaminen passitusmenettelyyn</i>	Tutkinnon suorittaja soveltaa passitusmenettelyyn liittyvää keskeistä lainsäädäntöä ja sopimuksia varmistaa mahdollisen edeltävän tullimenettelyn päättämisen

	• täyttää passitusilmoituksen sekä manuaalisesti että sähköisesti soveltaen yhteisön ja yhteisen passitusjärjestelmän periaatteita • hyödyntää passitusilmoituksen täytössä olemassa olevia tietokantoja ja Tullin tiedotteita • toimii työssään TIR-passitusjärjestelmän edellyttämällä tavalla • hyödyntää TIR-passitukseen liittyviä tietokantoja • soveltaa passitusmenettelyn lisäksi myös muita tapoja kuljettaa tullaamatonta tavaraa yhteisön alueella.
<i>Tavaran kuljetukseen liittyvien toimenpiteiden tekeminen ja vakuuksien varmistaminen</i>	Tutkinnon suorittaja • tarkastaa, että kuljetusvälineet täyttävät niiltä edellytettävät vaatimukset ja että tavaraerä vastaa asiakirjoja • tarkastaa, että tavaroiden kuljetukseen liittyvä passitusvakuus on voimassa • tunnistaa tilanteet, joissa tiettyjen kuljetusmuotojen osalta vakuutta ei lähtökohtaisesti vaadita • laskee tarvittavan vakuuden, kun kyseessä on takaussitoumuksena annettava yksittäisvakuus.
<i>Passitusmenettelyyn luovutus</i>	Tutkinnon suorittaja • suorittaa tarvittaessa sinetöinnin • huolehtii valtuuksiensa mukaisesti sitovan kuljetusreitit toteutumisesta • asettaa tavaran passitusmenettelyyn ohjeiden tai valtuuksien mukaisesti.
<i>Tavaran kuljetus ja saapuminen väli-, raja- ja määrätullitoimi-paikkaan</i>	Tutkinnon suorittaja • toimii säännösten ja ohjeiden edellyttämällä tavalla, myös poikkeustilanteissa (esim. onnettomuustilanne, toiseen kuljetusyksikköön siirtäminen, tavarat poistettu tullivalvonnasta säännöstenvastaisesti) • suorittaa väli-, raja- ja määrätullitoimi-paikkojen tullimuodollisuudet.

<i>Passitusmenettelyn päättäminen</i>	Tutkinnon suorittaja • varmistaa, että tavara on saapunut väli-, rajatai määrätullitoimipaikkaan asetettuun määräaikaan mennessä • suorittaa passitusmenettelyn päättämisen toimenpiteet varmistaen, että tavara on pysynyt tullivalvonnassa koko kuljetuksen ajan ja että passitusmenettelyä seuraavat tullitoimenpiteet suoritetaan • huolehtii vaadittavista toimenpiteistä, mikäli passitusmenettelyä ei ole suoritettu säädösten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa tehdessään passitusmenettelyihin liittyviä tehtäviä. Arvioija tai arvioijat seuraavat hänen toimintaansa, arvioivat sitä suhteessa ammattitaitovaatimuksiin sekä arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin. Tutkinnon suorittaja täydentää tutkintosuorituksiaan tutkintotilaisuuden aikana mahdollisesti syntyvillä dokumenteilla. Nämä dokumentit ovat arvioituina myös osa tutkintosuoritusta.

3.5 Laadunvarmistus tullitoiminnassa

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa soveltaa Tullin laadunvarmistukseen liittyvää lainsäädäntöä ja ohjeita.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Laadunvarmistukseen liittyvien säädösten ja ohjeiden mukaan toimiminen</i>	Tutkinnon suorittaja • toimii Tullin laadunvarmistustoiminnan tarkoituksen ja tehtävien mukaisella tavalla • löytää ja soveltaa laadunvarmistusta koskevaa keskeistä sekä yhteisö- ja kansallista lainsäädäntöä että laadunvarmistuksen toimivaltaan liittyviä säädöksiä ja ohjeita.

Tutkinnon suorittaja osaa toimia Tullin laadunvarmistuksen toimintaprosessin edellyttämällä tavalla.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Laadunvarmistus tullausketjun eri vaiheissa</i>	Tutkinnon suorittaja • etsii lainsäädännöstä ja lupaehtoja perusteet Tullin ja Tullin asiakkaan laadunvarmistukseen liittyville oikeuksille ja velvollisuuksille • toimii roolinsa ja Tullin asiakkuuden mukaisella tavalla tarkastustilanteessa laadunvarmistuksen näkökulmasta • arkistoi asiakirjat asetettujen velvoitteiden mukaisesti.
<i>Tarkastusprosessissa toimiminen</i>	Tutkinnon suorittaja • valmistautuu tarkastustilanteeseen ja arvioi tarkastusriskejä • noudattaa liike- ja varastokirjanpidon periaatteita tarkastustoiminnassa • määrittää verotuksen laiminlyönteihin tai virheelliseen ilmoittamiseen liittyvät jälki-verot ja -maksut (esim. veronkorotus, virhemaksu) • varmistaa laadunvarmistuksen asianmukaisen raportoinnin ja huolehtii raportin edellyttämistä toimista.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa toimiessaan Tullin määrittelemässä laadunvarmistusprosessissa. Arvioija tai arvioijat seuraavat hänen toimintaansa, arvioivat sitä suhteessa ammattitaitovaatimuksiin sekä arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin. Tutkinnon suorittaja täydentää tutkintosuorituksiaan tutkintotilaisuuden aikana mahdollisesti syntyvillä dokumenteilla. Nämä dokumentit ovat arvioituina myös osa tutkintosuoritusta.

3.6 Valmisteverotus

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa soveltaa valmisteverotukseen liittyvää lainsäädäntöä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Valmisteverotukseen liittyvien säädösten noudattaminen</i>	Tutkinnon suorittaja • soveltaa keskeistä tavaran tuontiin, vientiin, yhteisön alueella liikkumiseen ja valmisteverotukseen liittyvää lainsäädäntöä • neuvoo asiakasta valmisteverotuksen asioissa sekä tarvittaessa opastaa ottamaan yhteyttä Tullin valmisteverotuksen asiantuntija-palveluihin • löytää tuonti- tai vientiselvitettävälle tuotteelle oikean valmisteverotuksen tuoteryhmän.
Tutkinnon suorittaja osaa suorittaa valmisteveronalaisiin tuotteisiin liittyvät toimenpiteet tavaran saapuessa maahan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Valmisteveronalaisten tuotteiden saapuminen</i>	Tutkinnon suorittaja • tarkastaa vaadittavien asiakirjojen oikeellisuuden • erottaa matkustaja- ja kaupallisen tuonnin yhteisöalueelta ja yhteisön ulkopuolelta • määrittää toimenpiteet, jotka tehdään valmisteveronalaisten tuotteiden saapuessa maahan • hoitaa tavarantarkastukseen liittyvät toimenpiteet vastuuttensa ja työtehtäviensä mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa erottaa valmisteveron muodot ja niiden piirissä olevat tuotteet.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Harmonoitujen ja kansallisesti kannettavien valmisteverojen hoitaminen</i>	Tutkinnon suorittaja • hoitaa harmonoidut valmisteverot tavaroista sekä mahdollisesti kannettavat muut verot ja maksut • hoitaa kansalliset valmisteverot tavaroista

	sekä mahdollisesti kannettavat muut verot ja maksut.
Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia veronkannon.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Verotusmenettelyn toteuttaminen</i>	Tutkinnon suorittaja • tarkastaa, että asiaan kuuluvat veroilmoituslomakkeet on oikein täytetty • tarkastaa, että kaikki tarvittavat asiakirjat on liitetty veroilmoituksen liitteiksi • laskee valmisteveronalaisista tuotteista lakien ja verotaulukoiden mukaisesti vahvistetut verot • huolehtii veronkannon muista maahan-tuonnin yhteydessä kannettavista veroista ja maksuista, joita kannetaan valmisteverotuksen yhteydessä.
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida väliaikaisen valmisteverottomuusjärjestelmän edut.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Väliaikaisen verottomuusjärjestelmän soveltaminen</i>	Tutkinnon suorittaja • huomioi toiminnassaan verovelvollisen statuksen vaikutuksen väliaikaisessa valmisteverottomuusjärjestelmässä • soveltaa työssään väliaikaisen valmisteverottomuusjärjestelmän säännöksiä • huomioi toiminnassaan väliaikaiseen valmisteverottomuusjärjestelmään liittyvien rekisterien käyttömahdollisuudet.
Tutkinnon suorittaja suorittaa valmisteveronalaisiin tuotteisiin liittyvät toimenpiteet tavarantoimituksen maasta.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Valmisteveronalaisten tuotteiden maasta poistuminen</i>	Tutkinnon suorittaja • hoitaa valmisteverotukseen liittyvät toimenpiteet viennissä tai siirrossa yhteisöalueelle, kolmansiiin maihin tai Ahvenanmaalle • tarkastaa valmisteveronalaisten tuotteiden vientiin liittyvät asiakirjat • suorittaa fyysisen tavarantarkastuksen

	• määrittää, milloin kuljetusajoneuvo tai tavarakontti on sinetöitävä kuljettaessa valmisteveronalaisia tuotteita verotta.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa suorittaessaan tavaroiden valmisteverotukseen liittyviä tehtäviä, kuten määrittäessään toimenpiteitä erilaisten tuotteiden saapussa maahan, hoitaessaan veronkantoa ja tehdessään tarvittavia toimenpiteitä tavaroiden poistuessa maasta. Arvioija tai arvioijat seuraavat hänen toimintaansa, arvioivat sitä suhteessa ammattitaitovaatimuksiin sekä arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin. Tutkinnon suorittaja täydentää tutkintosuorituksiaan tutkintotilaisuuden aikana mahdollisesti syntyvillä dokumenteilla. Nämä dokumentit ovat arvioituina myös osa tutkintosuoritusta.

3.7 Tulliselvitysmuodot

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa luokitella yhteisöön tuotavan tavarän.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Tavarän saapumiseen liittyvän lainsäädännön ja peruskäsitteiden soveltaminen</i>	Tutkinnon suorittaja • soveltaa tuontia koskevaa keskeistä lainsäädäntöä sekä tullilain toimivaltaan liittyviä säännöksiä tavarän tuontia koskevissa käytännön tilanteissa • soveltaa tuonnin tehtävissä käytettäviä tietolähteitä • käyttää tarvittaessa asiantuntijapalveluja.
<i>Tavarän saapuminen ja esittäminen tulliviranomaisille</i>	Tutkinnon suorittaja • hoitaa erilaisiin liikennemuotoihin liittyvät ilmoitusmenettelyt ja täyttää niihin liittyvät asiakirjat • määrittää asiakirjojen perusteella maahan saapuvan tavarän tullioikeudellisen aseman • määrittää ne toimenpiteet, jotka on tehtävä, kun tavara on kuljetettu tulliviranomaisen osoittamaan paikkaan • toimii em. tilanteessa sen edellyttämällä tavalla.

Tutkinnon suorittaja osaa valita oikean tulliselvitysmuodon.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
<i>Oikean tulliselvitysmuodon valitseminen</i>	Tutkinnon suorittaja ohjaa asiakkaan tarvittaessa valitsemaan tarkoituksenmukaisimman tulliselvitysmuodon.
<i>Siirto vapaavarastoon tai vapaa-alueelle</i>	Tutkinnon suorittaja tarkastaa, että vapaavarastoon tai vapaa-alueelle siirron edellytykset täyttyvät.
<i>Jälleenvienti</i>	Tutkinnon suorittaja tarkastaa, että jälleenviennin edellytykset täyttyvät.
<i>Hävittäminen</i>	Tutkinnon suorittaja tarkastaa, että hävittämisen edellytykset täyttyvät.
<i>Valtiolle luovuttaminen</i>	Tutkinnon suorittaja tarkastaa, että valtiolle luovuttamisen edellytykset täyttyvät.
<i>Asettaminen tullimenettelyyn: Vapaaseen liikkeeseen luovutus</i>	Tutkinnon suorittaja tarkastaa, että vapaaseen liikkeeseen luovuttamisen edellytykset täyttyvät.
<i>Asettaminen tullimenettelyyn: Passitus</i>	Tutkinnon suorittaja tarkastaa, että passitusmenettelyyn asettamisen ja päättämisen edellytykset täyttyvät.
<i>Asettaminen tullimenettelyyn: Väliaikainen maahantuonti</i>	Tutkinnon suorittaja tarkastaa, että väliaikaiseen maahantuontimenettelyyn asettamisen ja päättämisen edellytykset täyttyvät.
<i>Asettaminen tullimenettelyyn: Tullivarastointi</i>	Tutkinnon suorittaja tarkastaa, että tullivarastointimenettelyyn asettamisen ja päättämisen edellytykset täyttyvät.
<i>Asettaminen tullimenettelyyn: Sisäinen jalostus</i>	Tutkinnon suorittaja tarkastaa, että sisäisen jalostuksen

	menettelyyn asettamisen ja päättämisen edellytykset täyttyvät.
<i>Asettaminen tullimenettelyyn: Ulkoisen jalostus</i>	Tutkinnon suorittaja tarkastaa, että ulkoisen jalostuksen menettelyyn asettamisen ja päättämisen edellytykset täyttyvät.
<i>Asettaminen tullimenettelyyn: Tullivalvonnassa tapahtuva valmistus</i>	Tutkinnon suorittaja tarkastaa, että tullivalvonnassa tapahtuvan valmistuksen edellytykset täyttyvät.
<i>Asettaminen tullimenettelyyn: Vienti</i>	Tutkinnon suorittaja tarkastaa, että vientimenettelyyn asettamisen ja päättämisen edellytykset täyttyvät.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa suorittaessaan eri tulliselvitysmuotoihin liittyviä tehtäviä. Arvioija tai arvioijat seuraavat hänen toimintaansa, arvioivat sitä suhteessa ammattitaitovaatimuksiin sekä arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin. Tutkinnon suorittaja täydentää tutkintosuorituksiaan tutkintotilaisuuden aikana mahdollisesti syntyvillä dokumenteilla. Nämä dokumentit ovat arvioituina myös osa tutkintosuoritusta.

3.8 Tullivalvonta

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa varmistaa matkustaja- ja tavaraliikenteeseen ja kulkuneuvoihin liittyvien säädösten noudattamisen.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Matkustajaliikenteen ja kulkuneuvon henkilökunnan tullivalvonta	Tutkinnon suorittaja valvoo työtehtäviensä edellyttämällä tavalla maastalähtö- ja maahantuloedellytysten noudattamista ja ilmoitusvelvollisuutta.
Raskaan liikenteen ja liikenneturvallisuuden valvonta	Tutkinnon suorittaja tarkastaa työtehtäviensä edellyttämällä tavalla kuljetukseen liittyvät asiakirjat ja niiden asianmukaisuuden

	• valvoo ajo- ja lepoaika-asetuksen noudattamista • valvoo työtehtäviensä edellyttämällä tavalla kuljetusmääräysten- ja säännösten noudattamista • toimii kabotaasisäännösten edellyttämällä tavalla • varmistaa raskaan liikenteen ajoneuvon kuntoisuuden • tarkistaa ja varmistaa lastin asianmukaisen kuormaamisen • varmistaa ajoneuvon TIR-kuntoisuuden • varmistaa ajoneuvon kuljettajan ajokuntoisuuden • noudattaa työssään työturvallisuusmääräyksiä.
Tuoteväarennöksissä opastaminen	Tutkinnon suorittaja • neuvoo asiakasta tilanteissa, joissa epäillään tuoteväarennöksien mahdollisuutta.
Vienti- ja tuontirajoituksissa sekä kuluttajansuojelussa neuvominen	Tutkinnon suorittaja • neuvoo asiakasta tuonti- ja vientirajoituskysymyksissä (esim. eläimet, kasvit ja jätteet) • neuvoo asiakasta tilanteissa, joissa kuorman säteilyarvot ylittyvät • neuvoo asiakasta käyttämään Tullin palveluja kuluttajansuojelukysymyksissä • vie tarvittaessa asian eteenpäin viranomaisprosessissa.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa tehdessään tullivalvontaa. Arvioija tai arvioijat seuraavat hänen toimintaansa, arvioivat sitä suhteessa ammatitaitovaatimukseen sekä arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin. Tutkinnon suorittaja täydentää tutkintosuorituksiaan tutkintotilaisuuden aikana mahdollisesti syntyvillä dokumenteilla. Nämä dokumentit ovat arvioituina myös osa tutkintosuoritusta.

ISBN 978-952-13-4247-9

Opetushallitus on hyväksynyt nämä näyttötutkinnon perusteet ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla.

Näyttötutkinnot ovat erityisesti aikuisväestöä varten suunniteltu ja kehitetty tutkinnon suorittamistapa.

Näyttötutkintojen suunnittelu ja toteuttaminen perustuvat opetusalan ja työelämän asiantuntijoiden tiiviiseen yhteistyöhön.

Opetushallitus
PL 380 (Hakaniemenranta 6)
00531 Helsinki
puhelin 040 348 7555*
www.oph.fi/julkaisut/
www.oph.fi/verkkokauppa/
myynti: info@kustannustaito.fi